

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

ЗНАЧЕННЯ СЛОВА В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Лейба К. Ю., Жукова К. Є.

Будь-яка людина без філологічної освіти легко може виділити в чужому чи своєму мовленні слова (поняття слова стихійно наявне в свідомості всіх носіїв мови), однак дати визначення слова дуже важко. Є безліч визначень слова, але жодне з них не враховує різних нюансів, притаманних різнорідним словам у мовах світу. Так, зокрема, такі визначення, як "смилова одиниця в складі речення", "звук або комплекс звуків, що має значення" не є неправильними, але вони можуть відноситися до інших одиниць, які мають значення, наприклад, морфем, речень. Крім того, слова є дуже різними і в межах однієї мови і, особливо, при порівнянні їх у різних мовах. В даний час немає однозначного визначення слова, як в українській, так і в китайській лінгвістиці. Саме це, очевидно, стало причиною того, що деякі лінгвісти заперечували поняття слова. Про труднощі визначення поняття слова писали багато вчених: О.С. Ахматова, В.В. Виноградов, Б.М. Головін, Л.В. Щерба, О.С. Широков, Ю.С. Маслов, Гао Мінкан, Чжао Юаньжень, Ге Бені та ін.

Б. М. Головін дає наступне визначення слова: «Слово - найменша смылова одиниця мови, вільно відтворювана в мовленні для побудови висловлювань»[1].

У тлумачному словнику С.І. Ожегова слово визначається як: «Одиниця мови, служить для найменування понять, предметів, осіб, дій станів, ознак, зв'язків, відносин, оцінок ... » [2], тобто слово трактується, як одиниця номінативна.

О.С. Широков зазначає необхідність виділення трьох рівнів для визначення слова[3 с.36]:

1. фонологічний,
2. морфологічний,
3. синтаксичний.

На фонологічному рівні слово розглядається стосовно до системи звукових засобів його вираження (засобам звукового розрізнення і ототожнення слів і їх форм).

На морфологічному рівні слово розглядається стосовно системи його значущих несамотійних частин (повторюваних в інших словах).

На синтаксичному рівні – відношення слова до системи сполучень з іншими словами (можливість побудови слів у висловлювання).

Отже, слово в китайській мові не може бути визначено як слово в мовах індоєвропейської сім'ї. Особливість і складність визначення слова в китайській лінгвістиці пов'язано з його писемністю. У китайській лінгвістиці існує два підходи до визначення слова. Відповідно до першого підходу (праці Чжан Шічжао, Чжао Юаньжень, Сюй Тунцзян) в

китайській мові відсутнє поняття слова як такого, замість нього існує поняття ієрогліфа.

Ієрогліф - мінімальна значуща одиниця в китайській мові, що представляє собою схематизовані знаки, служить для позначання цілих слів (понять) або окремих складів та звуків мови. Наприклад, розглянемо ієрогліф 打, який поєднує декілька понять та слів, з точки зору української мови об'єднує поняття «бити»:

1. 打人 – має первісне значення «бити людину»;
2. 打针 – має значення, пов'язане з діяльністю рук «робити укол»;
3. 打明儿起 – використовується як прийменник «починаючи з завтра»;
4. 订票 – має значення «купити».

З цього прикладу ми бачимо, що семантика обумовлена контекстом і залежить від контексту. Слова увійдуть в конкретну мовну ситуацію та в повній мірі проявлять своє семантичне різноманіття. Як правило, люди на однаковому культурному рівні можуть правильно визначити семантику в певній ситуації. Тобто культура впливає на семантичне визначення та розуміння слова.

Хуан Божун, Ляо Сюйдун визначають ієрогліф як систему символів, за допомогою якої записується мова [4].

Чжан Шічжао розрізняє поняття ієрогліфа і слова: «Ієрогліф є знаком, а з точки зору граматики ієрогліф є словом» [5 с.11].

У сучасній китайській мові ієрогліф 字 має фонетичним і смисловим (семантичним) єдністю, що дозволяє деяким лінгвістам порівнювати його з морфемою. Як і в українській мові, морфема може дорівнювати слову, так і в китайській мові один ієрогліф (морфема) може збігатися зі словом. У той же час поєднання декількох ієрогліфів утворює одне слово, кожен ієрогліф даного слова не можна вважати окремим словом.

Китайські лінгвісти Чжан Цзин, Цзян Інчжань в книзі «Слово і лексика» пропонують наступний критерій розмежування слова і ієрогліфа: «ієрогліф, який може самостійно утворювати речення є словом; а неможливість ієрогліфа самостійно утворювати речення, вказує на те, що даний ієрогліф не є словом в китайській мові».

Таким чином, поняття слова в китайській мові принципово відрізняється від індоевропейського слова. Більш того, межа між ієрогліфом і словом нечітка, так як один і той же ієрогліф може бути і словом, і морфемою, і реченням. Чжан Шічжао відмітив: «Один ієрогліф може бути словом, але слово не обов'язково повинно складатися з одного ієрогліфа» [5 с.1].

Представники другої концепції не розглядають ієрогліф як основну одиницю мови. Ієрогліф є одиницею писемності.

На думку У Чжанькунь і Ван Цзінь, слово - це мінімальна одиниця, яка може самостійно вживатися для надання назви і розмежовує ієрогліф та слово. Ієрогліф є символом писемності, слово є мінімальною одиницею, яка можна окремо вживатися.

Підводячи підсумки, можемо спостерігати, що в китайській лінгвістиці слово може бути визначено як лексична одиниця, яка складається з ієрогліфів, за структурою є одиницею більш складною, ніж ієрогліф, її синтаксична функція - речення.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головин Б.Н. Введение в языкознание. — М., 1983.
2. URL: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ogegova/223346>
3. Широков О.С. Языковедение. Введение в науку о языках. — М.: Добросвет, 2003.
4. Хуан Божун, Ляо Сюйдун. Краткое изложение ответов на проблемные вопросы по современному китайскому языку / Пер. с китайского. — Пекин, 1984.
5. Чжан Шичжао. Понятие, структура и ритм китайских слов / Пер. с китайского. — Пекин, 1907.

THE PECULIARITIES CHINESE WRITTEN ADVIRTINGISING SLOGANS

Mikhalyuk Alyona, Огієнко К.О.

The life of modern society cannot be imagined without advertising. Advertising is a dynamic, rapidly transforming sphere of human life. For many centuries, being a constant companion of man, it has changed with it. It is one of the engines of goods on the market and plays a key role in the development of a market economy, being its important element.

The success of advertising is based on several factors and it is worth mentioning the most important aspect - the slogan. Since the main task of the advertising slogan is to create a positive association with the consumer in relation to the service, product or image of the company and subsequently attract him as a client. The main principles of writing slogans for the successful advertising are accuracy, brevity, simplicity, originality, creativity and memorability.

Since China is a huge consumer market and has a direct impact on most advanced countries, the use of Chinese in advertising slogans has become very popular in other countries. Thanks to the writing of the Chinese language-hieroglyphs, advertising with such slogans can truly be considered creative and memorable. And because of the peculiarity of hieroglyphs, to convey as much sense as possible, using as little text as possible, this is ideal for a slogan, because his main task is to interest the client and bring the whole concept of goods using just one catchy phrase, no matter what language it is written in.